

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
बी.ए.भाग ३ सत्र ५ स्वाध्याय प्रश्न
मार्च/एप्रिल २०२६

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. बी.ए. भाग ३ सत्र ५ साठीचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक व इंग्रजी आवश्यक पेपरकरिता एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहे.स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व सहा पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam Seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यासकेंद्रावर विहित वेळेत स्वतः पोहोच करावे किंवा पोस्टाद्वारे /कुरिअरद्वारे पाठवावेत. (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) **स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.**
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्याय जमा केल्यानंतर तसेच त्यांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर तेच स्वाध्याय परत जमा करता येणार नाहीत
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील.जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत.
7. स्वाध्याय जमा केलेल्या विद्यार्थ्यांनी संबंधित विषयास अनुत्तीर्ण झाल्यास पुन्हा स्वाध्याय जमा करू नये फक्त अनुत्तीर्ण विषयाची लेखी परीक्षा द्यावी.

8. बी.ए.भाग — ३ चा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२४—२०२५ पासून सुधारित करण्यात आलेला आहे.त्यामुळे स्वयंअध्ययन साहित्याचे अध्ययन करताना विद्यार्थ्यांनी आपल्या विषयाच्या सदर अभ्यासक्रमाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्याचे अध्ययन करावे.सदरचा अभ्यासक्रम www.unishivaji.ac.in या विद्यापीठ संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

B.A Part - III Sem. V Assignment Questions (Languages)

(Marathi, Hindi, English, Ardhamagadhi and Urdu)

March/April 2026 Exam

बी. ए. भाग — ३ सत्र — ५ भाषा स्वाध्याय प्रश्न

(मराठी,हिंदी, इंग्रजी,अर्धमागधी व उर्दू)

मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

बी. ए. भाग ३ करिता प्रवेशित झालेल्या सर्व विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्पेशल विषयाच्या स्वाध्यायाबरोबर इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory) पेपरचे स्वाध्याय जमा करणे अनिवार्य आहे.

बी. ए. भाग ३, सत्र ५ इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory)
English for Communication

1) Themes in 'After Twenty Years' by O Henry.

OR

2) Predicament of the girl after losing her parents in 'The Orphan Girl' by Henry Derezio.

बी ए भाग ३ सत्र ५ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : ७ साहित्यविचार

- १) ललित व ललितेतर साहित्यातील साम्यभेद स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) 'अतिशयोक्ती' व 'उपमा' अलंकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : ८ मराठी भाषा व भाषाविज्ञान

- १) भाषा उत्पत्तीच्या सिद्धांताविषयी चर्चा करा.
किंवा
 - २) स्वन-स्वनिम-स्वनांतर ही साखळी सोदाहरण विशद करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : ९ मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते इ.स
१५००)

- १) साती ग्रंथाचा परिचय करून द्या.
किंवा
 - २) नामदेवांच्या अभंगरचनेचा थोडक्यात परिचय करून द्या.
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १० मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी

- १) वैचारिक लेखनाची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) आंतरजालावरील (Internet वरील) मराठी संकेतस्थळांचा स्थूल परिचय करून द्या.
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक ११ : वाङ्मयीन प्रवाहाचे अध्ययन : अनुभवकथन

- १) मराठीतील अनुभवकथन लेखनाची परंपरा स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) 'एका लोकलढयाची यशोगाथा'ची आषयसूत्रे थोडक्यात स्पष्ट करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ हिंदी
प्रश्नपत्र क्र. VII : विधा विशेष का अध्ययन

- १) उदय प्रकाश का व्यक्तित्व कृतीत्व का परिचय लिखिए।
अथवा
 - २) विश्वनाथ प्रसाद उर्फ बिसनाथ पात्र का चित्रित चित्रण लिखिए।
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ हिंदी
प्रश्नपत्र VIII : साहित्यशास्त्र

- १) काव्य के तत्व लिखिए।
अथवा
 - २) शब्द शक्ती के भेद का विवेचन करे।
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ हिंदी
प्रश्नपत्र IX : हिंदी साहित्य का इतिहास

- १) निगुर्ण भक्तिधारा की विशेषताएँ लिखिए।
अथवा
 - २) रामभक्ती धारा काव्य की प्रवृत्तियाँ लिखिए।
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ हिंदी
प्रश्नपत्र X : प्रयोजनमूलक हिंदी

- १) प्रयोजनमूलक हिंदी कि प्रयुक्तीया लिखिए।
अथवा
 - २) वरिष्ठ संवाददाता कि जीम्मेदारीया को स्पष्ट करे।
-

बी ए भाग ३ सत्र ५ हिंदी
प्रश्नपत्र XI : भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा

- १) भाषा की विशेषताए लिखिए।
अथवा
 - २) राजभाषा और संपर्क भाषा का विवेचन करे।
-

B.A Part III Sem. V English
Paper VII : Introduction to Literary Criticism

- 1) What is the theory of three unities? How does Shakespeare violate the three unities and how does Johnson defend him?
- OR
- 2) Define the term Symbolism and illustrate it with the suitable examples from any literary text that you studied.
-

B.A Part III Sem. V English
Paper – VIII : English Poetry

- 1) Critically comment on the themes of crime, punishment, and redemption developed in the poem 'The Rime of the Ancient Mariner.'
- OR
- 2) Discuss the characteristics of 'Elizabethan Poetry' that you studied.
-

B.A Part III Sem. V English
Paper – IX : English Drama

- 1) Write a note on definition and elements of drama.
- OR
- 2) How does Shakespeare demonstrate Hamlet's confusion when he first time saw the ghost?
-

B.A Part III Sem. V English
Paper No – X : English Novel

- 1) Rise and Development of the novel.
- OR
- 2) Discuss the novel's title The Power and the Glory by Graham Greene.
-

B.A Part III Sem. V English
Paper- XI : Language And Linguistics

- 1) Differentiate between animal communication and human language.
- OR
- 2) Write a short note on Phonology.
-

बी. ए. भाग ३ सत्र ५ अर्धमागधी
पेपर क्रमांक ७ :- जैनतत्त्वज्ञान (अष्टपाहुड)

- १) 'सूत्रपाहुड' अध्ययाचा सारांश देऊन बोध स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) ज्ञान व ज्ञानाचे श्रेष्ठत्व वर्णन करा.
-

बी. ए. भाग ३ सत्र ५ अर्धमागधी
पेपर क्रमांक ८ :- प्राकृत काव्य (कंसवहो)

- १) प्राकृत काव्य साहित्याची वैशिष्ट्ये सांगा.
किंवा
 - २) कृष्णाने आपल्या माता-पित्यांची कारागृहातून सुटका कशी केली ते स्पष्ट करा.
-

बी. ए. भाग ३ सत्र ५ अर्धमागधी
पेपर क्रमांक ९ :- प्राचीन प्राकृत साहित्य

- १) आस्थिर-चंचल स्वभावाचे कासव कोल्ह्याचे भक्ष्य कसे झाले ते स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) विजयचोराने धनसार्थवाहच्या मुलाची हत्या का केली ?
-

बी. ए. भाग ३ सत्र ५ अर्धमागधी
पेपर क्रमांक १० :- प्राकृत सट्टक साहित्य

- १) विभ्रमलेखा राणीने कर्पूरमंजरीस बंदीस कसे केले ते स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) विदुषकाने आपल्या पांडित्याची परंपरा कशी स्पष्ट केली.
-

बी. ए. भाग ३ सत्र ५ अर्धमागधी
पेपर क्रमांक ११ :- प्राकृत व्याकरण

- १) प्राकृत भाषेतील वर्ण बदल स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) महाराष्ट्री प्राकृत भाषेची वैशिष्ट्ये लिहा.
-

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے ۰۰ (10)

1 سرسید احمد خان کے سماجی پہلوؤں پر تفصیلی نوٹ لکھیے ۰

2 سرسید احمد خان کے حیات و ادبی خدمات پر تفصیلی نوٹ لکھیے

Paper no.VIII.8

1 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے ۰۰ (10)

1 اشتہار کی تعریف اور زبان پر روشنی ڈالیے۔

2 اشتہار کے مقاصد بیان کیجیے۔ اشتہار کے ذرائع اور قسمیں پر تفصیلی نوٹ لکھے؟

Paper no.IX.9

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے (10)

1 کارل مارکس کے تنقیدی نظریات پر نوٹ لکھے؟ 1 2 تنقید کی تعریف اور آغاز و ارتقاء -

3 تنقید و تحقیق کی تعریف اور آغاز و ارتقاء پر تفصیلی نوٹ لکھے

Paper no.X.10

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے ۰۰ (10)

1 رومانی تحریک سے کون وابستہ تھے اس پر تفصیلی نوٹ لکھے

2 اودھ پنچ کا آغاز و ارتقاء کس طرح ہوا اس پر تفصیلی نوٹ لکھیے

Paper no.XI.11

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے (10)

راجندر سنگھ بیدی حیات و ادبی خدمات پر تفصیلی نوٹ لکھیے

2 راجندر سنگھ بیدی کا ناول 'ایک چادر میلی کا خلاصہ' لکھیے..